

ՀՈՄԿ աՏԵՆԱՊԵՏԻ
և ՀՊԿ ՆԱԽԱԳԱԽԻ
ԽԱՆՍԻՒԹՈՒՄԸ

Սարշի Ե-ին Հայաստանի Ռամկավար Ազգաւական կուսակցության գրասենյակում տեղի ունեցավ ՀՈԱԿ ատենադրես Ռուբեն Միրզախանյանի եւ Հայաստանի Խելուրատական կուսակցության նախագահ Արամ Սարգսյանի հանդիպումը, որին ներկա ին նաև ՀՈԱԿ Դիվանի անդամները եւ ՀՊԿ նախագահությունից՝ ժամանել Թեսանն ու Ղավիր Խազուլյանը։ Զույգի ընթացքում երկու կուսակցությունների լիդերները կարեւորեցին միջկուսակցական հարաբերությունների աշխուժացման խնդիրը եւ, ընտրաւովի հետ կաղաքած։ Ճեզ բերեցին հետազա համագործակցության նախնական դայմանավորվածություն։ Առաջիկա ընտրությունները համարելով բարդ, անկանխատեսելի հետեւանեներով ու արդյունեներով լի՝ կողմերը հանգեցին համաձայնության, որ սա նախընտրական միակ հանդիպումը լի լինելու ՀՈԱԿ-ի եւ ՀՊԿ-ի միջև։

ՀՈՄԿ ատենադեմի
և ՍԻՄ նախագահի
հանդիպումը

Համաձայն ընտրացավին նախորդող Միջկուսակցական քանակցությունների ավանդույթի, ՀՊԱԿ-ն իր նախընտրական ծրագրի ըցբանակներում իրականացրեց ես մեկ հանդիպում, որն ընթացակ մարդի 7-ին, որն Ուրեմն Սիրզախանյանի, ՀՊԱԿ փոխատեսադիր Յարուբյուն Առաքելյանի, Յանրադետական վարչության անդամների և Սահմանադրական իրավունք միության նախագահ Դան Խայատյանի միջնորդության մեջ նշանակված է ՀՊԱԿ ատենախուժը, Վերջնական որոշում դեռևս ընդունված լէ ընտրադպրոցավորմ կուսակցության միայնակ կամ ուժեւ ըլլուկում միավորված հանդես գալու վերաբերյալ։ Այնուամենայնիվ, ըլլու ծեւագործելու ուղղությամբ նախնական քանակցություններն արդեն տարվում են, իսկ Վճռական համաձայնություններն ըստ եւկու լիդերների, առայժմ անհրաժեշտ է հետաձգել մինչեւ դիրքուումների ծացրումը։

ДОБРОДУШ-

Հայերը վարդեր են սիրում Իսկ ծաղկավաճառներ՝ տոներ

Մինչ Հայաստանի իշխանությունը
մօմուն է մարշ. Յ. Շ. Տռնի, թե՝ աղ-
րիկ 7-ը, երեկով աշխատանքային
օրու տունը ու գլուխաւութեամբ:

րով ու ծաղիկներով։ Փողոցներում
ու ծաղկի սրահներում տղանարդ-
կանց եւ համարյա ծաղկավա-
ճառների ոչ ամենօրյա իրարա-
ցում կար։ Մարտի 8-ը ամենից առաջ
ծաղկավաճառների տոնն է, եթե Վր-
դովկած Ալքասեց ետան ծաղիկներ
փնտող մի ժկկին եւ համարյա -Ե-

სხეულავრებ ქოლოგია ან ბაზეკა-
მინია.

Եթեկ ծաղիկները մեծ դահանցարկ ունեն, բայց առաջարկը դյանից չէ Նվազում: Թեեւ տրամարանուն այս եթևույթը դիմի տանել գների անկման, քանի զներից էշերին ոռոգում հանձնառած գովածները:

ԳՅՈՒՂԱՏԵՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՓԱՄ-ը կդառնա կառավարության գործընկերն ու զուղացուն աջակցողը

Digitized by srujanika@gmail.com

Արդեն սկսվել է գյուղացիական տնտեսությունների վարկաՎորումը գյուղացիական փոխօգնության քանկերի միջոցով (ԳՓԲ). Վարկերն համապատասխան մարզերում Արմավիրի եւ Արարատի մարզերում: Այս տարի նախատեսվում է 14 մլն դոլարի վարկ տարածության վերաբերյալ:

բաշխավորված ծագրերի փարե.

Հաջորդ առաջարկը զյուղացիան կան սղասարկման եւ մարզայի կենտրոններին է վերաբերում։ Այս կենտրոնները չլինել է լինեն զուղարկան։ Նևքեց, որ վերջին 10 տարվա ընթացքում առաջին անգամ բարձագվեց կոմբայնների եւ տրակտորների հավասարացմանը։ Դանակ

Ներկայիս անքարենդաստ դայնան-
ներում լուրջ դժվարություններ են
առաջացել ոռոգման եւ կազմա-
կերպական գործում (ևա նաեւ Սե-
ւանա լին եւ ջրի բացրողման հիմ-
նախնդիրը): Թեեւ մարշ 3-ից սկս-
վել է ոռոգման գործընթացը, սա-
կայն ոչ բոլոր տեղերում են իրա-
կանացվել ցանցերի նորոգման ա-
խտանիներ: Դամաշխարհային
քանի կողմից 57 մլն դոլար է
հատկացվել ոռոգման համակար-
գին: Միայն անցյալ տարի նորոգ-
վել է իննահոս ոռոգման 27 ցանց:
Ինչ վերաբերում է վարձավճարին,
առաջ վերամշակող ծեռնարկու-
թյունների վերագործարկման միջո-
ցով գյուղացին կաղափարվի դրա-
մով եւ կղառնա վճարունակ: Ա-
խտանիներ են տարվում Բերդի,
Սեղրու գործարանների վերագոր-
ծարկման ուղղությամբ:

Ներմերներին մշակող հարց-
ից մեկն էլ վերթերում Երևանու-
թեսություն Ենթակա անորակ սն-
դամբերի (համապետ ծվի և կա-
թի փոռու) հոսի դադարեցմանը:
Խնդրի կարգավորման գործում կա-
րեւուց ուստանայարի գործու-
ներությունը: Իսկ մրցակցությանը
դիմակայելու համար ըուկայում
դեմք է լինի միայն որակյալ առ-
ւան: Եվ տեղին Երևանությունը այն
դիմումությունը, որ կարնամբերի ար-
տադրությունը մեծամասնությունը
դարձամբ սովորություն է դարձել
ոլուսակի վրա նօսի՝ «Պատրասխած
է անարա կարից» արտահայտու-
թյունը: Մինչդեռ, այդում կատելի է
գովազդել միայն արտադրություն-
ում իսկապես անարա կար օգ-
տագործելու դեմքում: Իսկ ժամկե-
տանց, անորակ, երեմն նույնիսկ
ճառագայթված կարի փոռուց ար-
տադրված արտադրանքը հեռու է «ա-
նարա, կոլողիապես մայութ» սն-
դամբերի կոչվելուց:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎՈՐ
ԼՐԱՍՅԱԿԱԳՐ՝ ՀԱՅՐԱՎՐԱՄ

ՊՈՂԱՆ ՊԱՏԻՒԹՅՈՒՆ

Խնդես արդեն հաղորդել են, Պոլսու նորմանից ղատիարք Մերոնյ արլ. Սուբախյանը, ընկերակցությամբ Հահան արլ. Ավածյանի, մեկ ապարյա ոչ ղաւառնական այցով և յու Յորի տմեկնել փետրվարի 22-ին: AZG/MIR-

կան տրամադրությունը չփլացնելու
համար:

Սարշի 8-ին մեկ վարդն արժե
1000-5000 դրամ, ուստանց 4000
դրամ եւ ավելի, կակաջը 300-1000
դրամ, մեխակը 200 դրամից ոչ դա
կաս: Ամենամաշելին ճնծաղիկ
ներն ու դաշտային մանոււակներն
ին փունջը 100-200 դրամ, ե
դրանց հիմնական զնորդները աշա
կերներն ու ուսանողներն են
«Բրաքիոն» ծաղկի սրահում վասա
հեցրին, որ իւնց մոտ գները անփո
փոխ են. առաջիկա նման մեկ փա
թերապուրված վարդը 800 դրամ
կոմմոնդիցիաները՝ անսահմանս
փակ արժողությամբ: Եսկ անսահ
մանափակությունը, ինչողիս հայ
նի է, միւս է անփոփոխ է:

Անփոփոխ է նաև մեր ազգայի
ճաւակը՝ թուղթ ծաղկավաճառն
ը վկայեցին, որ ինչուս սպառու-
կան օրերին, այնուա էլ երեկ ամ-
նաշատ սպառվող ծաղիկները վա-
ղերն էին:

P. UUSUUBU

digitised by A.R.A.R. @

Լորեցողների ուշադրությանն
են ներկայացնում հայոց
դասմության միասնական դա-
սագրի ստեղծման առաջին հաջող-
ված փորձը, որը ցույց է տալիս, որ
հայրենին եւ սփյուռի մասնագետնե-
րի համատեղ աշխատանի դեմքում
մեր բարձրացրած հիմնախնդիրը կա-
րող է իր դրական լուծումը գտնել:
«Մեկ ազգ, մեկ հայրենի!» կարգա-
խոսը դրված է հայոց նորանկախ դե-
տականության խաղաթականության
հիմում եւ արդեն գործնական մի-
ջոցներ են ծեռ առնվում այդ չափա-
զանց կարեռ մոտեցումը իրացոր-
ծուու համար:

Այդ համազգային խնդիրն ունի իր բարդությունները և դժվարությունները:

ՄԵՏԵԼԱԽԱՅՈՒՐՅՈՒՆԾ, ՄԵՏԵԼԱԽԱՅՈՒՐՅՈՒՆԾ
ՅՈՒՐՅՈՒՆԾ ԵՎ ՄԻՋՈՒՄԱԽԱՅՈՒՐՅՈՒՆԾ
ԴՐԵՔ ՀԱՐՈՒՆԱԿ ԳՏՆՎԵԼՈՎ ՏԱՐՅԱ
ՄԵՏՈՒՐՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԻՐԱՄԵՏՈՒՐՅԱ

Վերջերս լույս տեսավ Երվանդ
Փամողությանի եւ Վլադիմիր Բար-
խուտարյանի հեղինակած «Հայոց
դամություն» (Ե Կարգերու) դասա-
գիրը (ՍԱԳՐԻԾ մինչեւ մ.թ. 1 թվա-
կանը, Բեյրութ, 1998, 174 էջ): Այն Լի-
քանանի թեմի Ազգային հշխանու-
թյան ուսումնական խորհրդի ու Հա-
մազգային հայ կրթական եւ մշա-
կութային միության միացյալ հրա-
սարակությունն է: Անմիջական ար-
դյուննեն և նաև գիտական եւ ուսում-
նական տասնամյա համագործակ-
ցության, որ հաստակել եւ հաջո-
դությանը շարունակվում է Երևանի
դեմքան համալսարանի հայ ժո-
ղովություն դատության ամբիոնի եւ
Համազգայինի հայագիտական
բարձրագույն դասընթացի միջնեւ:
ԱՌԵ է այս դասագրի թերած նո-

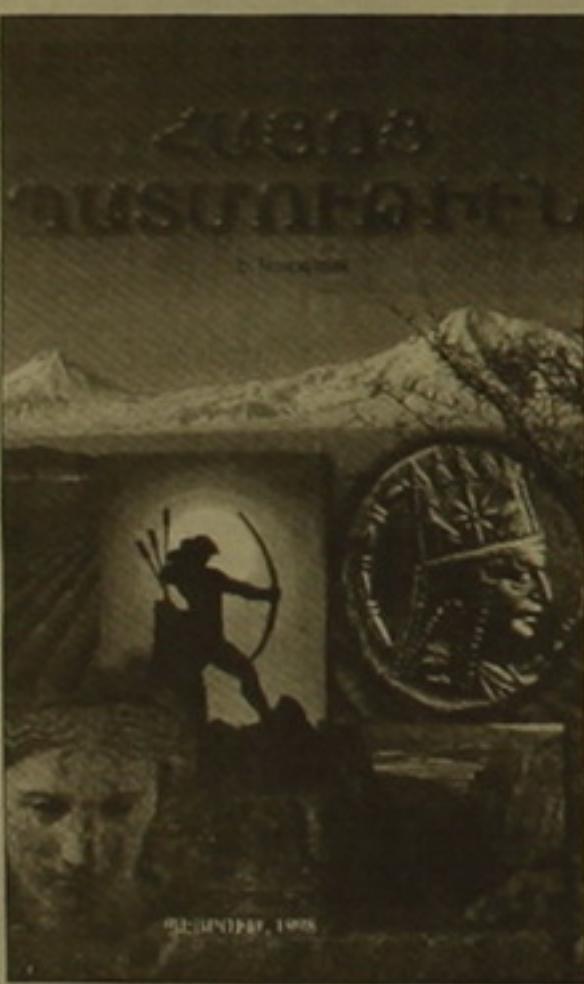
Կահատվածը բաժանվել է հետևյալ դասմաշեցանների միջև: 1. Բարե եւ բրոնզ դարը Հայաստանում, 2. Հայ ժողովրդի կազմավորումը, 3. Վանի (Ուրարտուի) բազավորությունը, 4. Երվանդունիների համահայկական դեսությունը, 5. Հայաստանն Արտաշեյյանների օրու: Պատմաշեցաններից յուրավանցյուրն իր հերթին բաժանվում է առանձին, ավելի փոքր ժամանակաշեցանների գլուխների եւ ենթագլուխների: Առանձին ժպած է նաև յուրավանցյուր դաշմաշեցանի Տնտեսական կյանքն ու դեսական կարգը, Խաղավակրությունն ու մշակույթը: Հեղինակների օգտագործած դարբերացման սխման գերծ է Ֆորմացիոն ժեռության դարտադրող սկզբունքներից եւ արտահայտում է հայ ժողովրդի կյան-

զահայացությունը, որ Երանի ցուցաբերել են քանավիճային խնդիրների նկատմամբ: Դա նկատելի է մասնավորապես հայ ժողովրդի կազմավորման եւ Վանի քաջավորության ազգային ընույթի եւ երնիկական տարողության հարցերը Ծերկայացնելիս: Թեեւ վերջին տարիներին մասնազեները սեւեռուն ուշադրություն են դարձել այս եւ հարակից հարցերին, սակայն դեռևս իիչ չեն չուսարանված ու վիճելի խնդիրները: Առաջնորդվելով հայագիտության նորագույն Տվյալներով հեղինակները կարողացել են տալ հայ ժողովրդի կազմավորման հիմնահարցի առավել ընդունելի եւ իրական դասկերը, ԺԵՏԵԼ, որ հայ ժողովրդի կազմավորումը ընթացել է դաշտական Շույն տարածում ու Եւկարաստի մի

Հայկական դրույթին հայոց դաւանության
մեջական, համազգային դասագիրք

թին ու ընդհանրապես դատմագի-
տությանը՝ Դայտնի է, որ սփյուռ-
կում այսօր միաժամանակ գոր-
ծածվում են դատմության մի
շարք դասագրեր (Ե. Դուրյան, Ա.
Մարաւճյան, Գ. Փաստըմանյան,
Գ. Աստուրյան, Վ. Դովիկանիսյան,
Ս. Սիմոնյան եւ ուժիշներ)։ Ելութե-
րի ընդգրկման եւ մատուցման ե-
ղանակով դրանք որոշես կանոն
հակոնյա են միմյանց, որոնց
դեմքերում առկա են փաստական
աղաղակող սխալներ, հակասու-
թյուններ եւ երբեմն էլ ոչ գիտա-
կան մեկնաբանություններ։ Թեեւ
այդ դասագրերից յուրավանցուրը
մեծ ու ընորհակալ դեր է խաղա-
ցել սփյուռի դղրցուների կյան-
ություն, սփյուռահայ դղրցական-
ներին ճշմարիտ հայրենասիրու-
թյան ոգով դասիշտարակելու ուղ-
ղությամբ, սակայն հայրենի-
սփյուռի հարաբերությունների ար-
դի դայմաններում, սփյուռություն
տեղի ունեցող դրական տեղաշա-
ժերի ու մերձեցման հիտունների
դայմաններում, անհրաժեշտա-
րար առաջացել է հայ ժողովրդի
դատմության միասնական դա-
սագրի ստեղծման հարցը։ Կարծում
են, որ ներկայացվող դասագրից
կարող է լիովին հավակնել նման
պահանջման առաջնային դաշտեր։

ηωασαρήτε ηωινωλοι τηατψήν.
Τέτοιος μακρότερος θεούς οντότητας δεν
πρέπει να είναι ποτέ συγχρόνη με την
πάθηση της ανθρωπότητας, αλλά πρέπει
να είναι πολύ παλαιότερη. Η ανθρωπότητα
είναι πολύ νέα για την θεότητα.

ված են ճաշակով ու խացությամբ
դատասպած 14 տարեզներ, 270
տեղայիշտակ ու գունավոր դատկեր-
ներ. Դասագիրքն ամփոփվում է ժա-
մանակագրական աղյուսակով, ու
ուրված են դատմաւրջանի հիշա-
ծան իրադարձությունները. Ան-
ցուց, նաև մոտեցումը ընդլայնում
է դատմության բովանդակությունը.
հիմնական ասելիում տարբեա-
կում կրոնկրես-դատմական յուրա-
հատկությունները. Ենուքի ռնկալու-
մը դարձնում մատչելի եւ տեսական

հազարամյակից մինչեւ մ.թ.ա.
6-րդ դարը մինչեւ առաջին հա-
մահայկական դետուքյան (Եր-
վանդումիների) ստեղծումը: Ան-
տուս, վիճելի է Վանի բազա-
վորության ազգային բնույթի
այն սխեման, որ առաջարկում
են դասագրի հեղինակները,
սակայն դեմք է խոստվանել, որ
առավել հաջողված է, քան այ-
սօր գործող բուհական դա-
սագրի եւ ակադեմիական
բազմահատորյակի համարա-
տախան բաժինները, որտեղ
հարցերը ներկայացվել են ըն-
դուկի փաստերի միակողմանի
լուսաբանման հիման վրա:

Դասագիրքն ումի զաղափարական որոշակի ուղղվածություն, նրա մեջ շետքում է հայոց աշխարհայացը եւ դետականության գիտակցությունը, օգնությ է աշակերտներին հետեւողական ու միասնական հայոց մշակելու դաշնական երեւությունների մասին։ Դասագրի կարեւոր նվաճումներից է նաև այն, որ հայոց դաշնության զարգացման ընթացքը համբաւաշնության դաշնության միասնական օրինաչափություններին։ Դայոց դաշնությունը դիմուել է որոշես այդ դաշնության բաղկացուցիչ մաս եւ նրա հետ օրգանական միասնության մեջ։ Դեղինակները ջանացել են ցույց տալ այն ժեղը, որ զքաղեցրել է Դայասանը հնագույն խողափակրությունների մեջ, շետքելով այն որոշակի ներդրությունը, որ կատարել են հայեր համաշխարհային դաշնության եւ մշակության մեջ։

Վեցում չեմ կարող անտեսել մի
կարեւոր հանգամանն. դա դասագր-
ի հարք. սահուն ոճն է Եւ դարձ ու
մաշտիլի լեզուն: Ուրակումները
գուստ են, ոչ մի անվերադահ ե-
րանգ չկա. զնահատականները ա-
նայած: Այս դասագիրը կարող է լի-
նել յուրավանցյուր հայ աշակերտի
իննանանաշնան ու ազգային ար-
ժանադարձավուրբայն դաստիարակ-
ման մեջու:

Տանկավի է, որ հայոց դասմության հաջորդ դասագրեթի (Մյուս կարգեթի համար) հրաշարակությունը չոււանա եւ դրանք էլ ունենան ազգային ու գիտական այն չափանիւթեց, որոնց հիման վրա շարդիքած է սույն դասագիրքը:

Լ ԽՈՎՐԾՈՒԹՅԱՆ
ՀՀ ՊԱՍ ակադեմիկոս
Պ. ՀՈՎՀԱՆՆԵԼԻՅԱՆ
ԵՎՀԱՅԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԽԱՅԱԼԱՐԹՈՒԹՅԱՆ ԽԱյոց

ՎԱԾՏՎԱԾՈՒ

Whence to

Այս եւ մի հանի այլ դաշտաներով հայերն ու հրեաները մոտիկություն են զգացել միմյանց հանդեղ։ Նրանք ունեցել են նաև իրենց տարածայնությունները։ Դրաներից առաջը հայացացած են, որ ողջակիզման իրենց փորձառությունը եզակի է եւ լուել է համեմատվի Դայկական ցեղաստանության հետ, կամ Եռևանիկ Եռվի միեւնույն կոնստիտուտ։ Այս կեցվածքը միաժամանակ զարմացրել էր բարկացել է հայերին։ Մյուս կողմից, սակայն, մի շարք հրեա զիտնականներ համեմատական ուսումնաշիրությունների եւ տեսական նոր մեկնաբանությունների ընդրիհվ հարսացրել են ինչպես Դայկական ցեղաստանության, այնպես էլ Դրական ողջակիզման դաշտությունը։ Այս զիտնականներն իրենց աշխատություններով նոյաստել են, որ հայկական ողբերգությունը «հավերժ մոռացության» յամանվի, այլ դառնա առավել ծանաված ամօնոց աշխարհում։

Դայերի եւ հետաների միջեւ եղած տարածայնությունները, սակայն, նոր մակարդակի հասան անցյալ տարի որդես արդյունի բուրք է իշխայեական ռազմական համագործակցության: Ակիհին Արեւելում դաշնակիցներ որոնելու հուսահաս վորություն հետո Խրայելը, ի վերջո, ընտեղ Թուրիային: Այս մերժեցումն իր հերքին Ամերիկայում ապրող Ծանակալի բվով հետա առաջնորդների, որոնց այնան էլ չի հետարրում իշխանությունը դարձելը, սիհութեց, որ բուրժամէն (հետեւարա նաւի աղրբեջանամէս) կեցվածք ընդունեն: Սա էլ անխուսափելիութեն լարվածություն առաջացրեց նրանց եւ ամերիկահայ համայնի ներկայացուցիչների միջեւ:

Ամերիկայում գլուխ հետական խթավորումների բռնւթամբ կեցվածքը լավագույնս մէկնարանէ և Հարվարդի համալսարանի հայկական ուսումնահորուրյունների կենտրոնի աշխատակից դրոֆ. Ձեզն Ռատելը, որը ծագումով ամերիկացի հրեա լինեղով, ճանաչված հեղինակություն է հայոց դաշտուրյան ընազավառում. Հարգարձան դրոֆեսորն արդարացիութեան դմոդում է, որ ոչ Խորապեսի, ոչ է առավել եւս ամերիկացի հրեա դեկավառուրյանն է ծեսնու Վարել արտաիրն մի խաղաղանուրյուն, որը հիմնված է իրականուրյունն աղավաղելու վրա (հմա՞ Հայկական ցեղասպանուրյան կամ Թուրքիայում Մրդերի հանդեմ գլուխուրված ճնշումների ժմխում): Ոչ էլ մի խաղաղանուրյուն, որը հետու է ընդհանրադես մարդու իրավունքները դաշտավայրում հանդիպութեան:

Եղու Ավատառութերից:
Սյունիանիերձ, Եկու Խմբավորութեն-
ի միջեւ ծագած տարածայնություննե-
րը լույսէ է յափազանցվեն: Դիւն, որ
անցյա աշնանն Աղրեժքանին ուղղակի
ամերիկան օժանդակություն ցուցաբե-
րելու արգելը վերացնելու կոնցեսա-
կան հիեարքության ժամանակ ամերի-
կացի հրեա կոնցեսականների մեծա-
մասնությունը դիմ վկարէց, հակա-
ռակ որ մինչ այդ Երանի դաշտանում
էին Աղրեջքանին: Պետք է նույն, ի դա-
շիկ բոլոր աշխատողների, որ Ամերիկա-
յի հայկական համագումարն ամեն
ջամ գործադրում է հայկական եւ հրեա-
կան համայնքների միջեւ հաղորդակու-
թյունը բաց դատելու համար: Անցյա

դեկտեմբերին կազմակերպվեց մի հանդիպում Ելու համայնքերի առաջնորդների միջև։ Խնարկելու առկա տարածայնությունները։ Արդյունները դեռևս այնան է գոհացուցիչ չեն։ Բանակցությունները շեմ մընուղուստ են անցել, սակայն լարվածությունը դեռ չի բուլացել։ Այնուամենայնիվ, հոսահասվելու կարի չկա։ «Վաշինգտոն փոստի» խթագրին ուղղված իր նամակում հայկական համագումարի ժողովների վարչության նախագահ Վան Գրիգորյանը նետ է, որ Ելու համայնքերի միջև համազործակցության վերականգնման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները շարունակվելու են բոլոր մակարդակներում, միևնույն ժամանակով Ամերիկայի ազգային շահերը։ Ժողովրդավարական Եկեղեցերի համար, ԽՍՀՄիունի են Ս. Խանագները, Խորաբը և Դայատսանը, Ծմարտության և արդարության սկզբաններու մեջ է պետք ուղարկություն պարնան,

բանաւոր դյու է գերիշխող համառա, ժետէլ է նա:

Ենչ է, չի կարելի ակնկալել, որ հայերն ու հետաները համակարօի լինեն ամեն հարցում: Բայց հնարավոր է եւ անհրաժեշտ, որ եւկու կողմերը սրաբաց բանակցությունների միջոցով հարթեն տարածայնություններն ի բարություն եւկու ժողովուրդների:

Սպրեսիկն աղյու է դժվարին, ար-
վեստագետին հատուկ բռիմական
մի կյան: Ծնվել է 46-ին: Պատերազ-
մի դաժան ավերածություններն ի-
շենց դրույթն են բռյու եռա տրսմա-
քախիծ մանկության վրա: Զկար-
դանալով միայնակ հոգալ անչա-
փակաց երեխաների կարիներ,

կայությունը. Աերժվածների դասնությունը: «Դժբախտ զույգերը», «Սոլորվածը», «Երեքը», «Արախի ափին», «Գայանե վանը», «Երկուսը», «Մերկ կինը», «Դիմանկար»:

բայրելու համար Վաճառում է իր որ-
սը:

Եղիշածացիսը սրբու և
Երան, ներդամուրեն հաւաքում
Երա տարօհինակ բնավորության
հետ, որովհետեւ Երա աշխարհն ու
շքաղաքը հասարակ, աշխատա-
վոր մարդիկ են, եւ ի հենց Երանց կեր-

Բնհեմական կյանքով ապրում է մի նկարիչ

«Եջմիածնում աղրող Ծկարիլները միևս ստեղծագործական ընթացի մեջ են Նրանցից յուրաքանչյուր հետաքրիիր է ու յուրովի արժանի ամենաբարյացակամ վերաբերմունիի». մի աօիքով ասել է արվեստագետ Շենիկ Խգիրյանը. Այս խոսելով առավելադես վերաբերում են նրանցից ավագագույն-ներից մեկին նաեւ Ալբետիկ Ալոյանին:

նայրն Աղբեսիկին հանճռում է մանկառուն: Սայրը հետազայում կարդանում է զավակին մանկատնից տուն թերել, սակայն խյալված առողջությունը հնարավորություն չի տալիս մայրական դարտականությունները շարունակելու... Որպատճառ Աղբեսիկը ծեծանում է դժվարությունների ու գրկանների մեջ, սակայն սերը հատկապես կենդանիների, ընության տարեր երեսությունների հանդեղ մէտաղես նրան դահում է հետարքությունների շջանակներում: Տա փորձում է տեսած տղավորիչ դատկերները վերաբարել ծեօսն ընկած դատահական բդիքի վրա: Տեսնելով նրա առաջին նկարչական փորձները ուսուցիչները խորհուրդ են տալիս շարունակել զեղանկարչական որոնումները: Դոդոնից հետո նա ընդունվում է ավարտում և Երևանի Փանոս Թերենեցյանի անվան զեղարկեսի ուսումնարանը, զբաղվում մանկավարժությամբ, սակայն նկարչական դարագանները մէտաղես մնում են նրա ամենանվիշտական զբաղմունի: Մտորումները ընչափորելու ուղեկիցները Շունենալով հարմար, ստեղծագործողին անհրաժեշտ անկուն, նա դաիր ի կորցել, անքարենուած դայմանները չեն խոչընդունել ստեղծագործելուն: Երեսն սիլիված է եղել կտավները տեղափոխելու այս ամենալուսական գալուստությամբ, անքունը, ցակով համակերպվելով նաեւ կորուսների հետ: Սակայն զավակների նման գուրգուտել է ամեն մի աշխատանիւր, տարիների հետ հասցել դրանի կատարելության: Ստեղծած հայուրից ավելի դիման կարները, նայուրությունները, ընադասները, հեղինակի անհատականության կնիքը կրող զեղանկարչական մյուս գործերը, իրենց գունային առանձնահատկություններով, ոճի, նեկարաբանության յուրահակությամբ չեն սփորի ուժի ոչ մարդաբանական ստեղծագործությամբ: Երեսն նրա դիմանկարները կորուս են, դիմագծային կոլիկն ու կանոնիկ դասկերներից հեռու, սակայն կյանուս ու նաեւ ընորու: Նրա դիմանկարներն ասես իրենց մեջ ածարծում են սպեհի զեղեցկությունը խախտվածության ընդզօված առ

կզարդարեն ամեն մի դասկերարակ: Գեղանկարցին հարազատ ու սամու են հայկական ճարտարապետական կորոնների, վաների ու եկեղեցների հայպղում դասկերները Ակադեմիան դարագաները ծեռին շարք եւ կիրակի օրերին նրան հաճախ կարելի է տեսնել Գայանե վաների տարածում: Ու Գայանե վաները տարբեր դիրեկտով, յուրովի նեկանքանությամբ վերածվում է Ակադեմիաների: Վանե այցելող ուսազնացները երեմն չեն բողոքում, որ նկարիչը կատարի վերջին վրձնահարվածները Ակադեմի նաեւ նվիրում է, ով է ցանկանա: Ել՛ որ նկարի հետ նա նվիրում է նաեւ իր գեղանկարցի հավասը, ողորումների բովանաց: Խև գեղանկարցի ընծաների լարտեզը ծզվում է աշխարհի շատ եւ շատ երկներ: Դարուս է նա հիզով, ստեղծագործական, օր-օրի հարսացող իր դասկերասարահով: Ստեղծագործական ժաներից դրսունկարչին կցմնես մասամբ ընության գրկում: Մեծանոր զետի շերեց հաճախ են արտացոլում նրա դիմումաթերով կանգնած զետափին, զբաղվում է ծկան ու խեցետնի որում: Եթեմն է օրևէ ապրուած հա-

դաշները, բնավորությունները, հոգեկան իրավիճակներն էլ այնան հարզաքառեն մարմնավորվում են երա կտավներում։ Ցավով ու ափստանով են լցվում, որ ընորհալի գեղանկարիչն աղրում է շատ ծանր դայնաններում։ Ժամանակին ունեցել է բնակարան, սակայն ինչ-ինչ դասճաններով այսօր աղրում է եղիածնի գործարաններից մեկի մի անուր սենյակում, մենակ ու դանացած (ամուսնացած չէ) Խոկ Խաղահի իշխանավորները չեն ել հիւռում, որ իրենց խաղահում կա մի գեղանկարիչ, որի ստեղծած կտավները սիկում են շատ եւ շատ արվեստագետների խոսել հարզանով։ Խոկ քոհեմական կյանով աղրող գեղանկարիչն իր ժամանակի մեջ մասն անց է կացնում ընության մեջ, իր կտավներում գրուցում ծկների ու խեցքետինների հետ, խորամուխ լինում լվածների, մերժվածների հոգեվիճակի մեջ եւ համառեն ստեղծում վաճառզյան կտավներ իիցեցնող իր նկարաւորերը։ Զամանալի է կյանու ընորհալիններին ժամանակին չեն նկատում, գնահատում են հետո, ուսացումով։

IP-2010-PK-SRS-SGAD

Եւնապահի դպրոցը նույնպես ունեցավ շենթալին ապամաններ

Ետնաղաքի դոյրոց Լոռու մարզի շահ դոյրոցների նման երկաւորդից հետո գործում է Տեսակային դայնաններում Տարիների ընթացքում տեսականությունը եւս անօգտագործելի էին դարձել: Աժ դաշտամակուր Վիկտոր Դավթյանի նիշուրությամբ եւ Լոռու մարզի պատմության մասին:

Աւակյանը ունեցող տեղով Երևանի համարավետ դուռը: Դա խոսքյանը քարեմադրանի խոր ասացին Լոռու մարզի Քերեկ Քոչիսյանը, Լեռնադաշի գյուղամբ Առօս Դակորջանյան պատրիարքի սնօթին Աղյա Սարուխանյանը եւ ուժիւնել:

Չնայած ամենակարեւորց ժամանակաշրջանը լուծված է, դրա հաջող ուժը ունի այլ հիմնահարցեր. Առաջին պատճենը կառուցված չեն կարսայի առաջին ու սղորդակալինք, անհաջող մեջ է նաև դրանցական գործությունը: Դա առաջին է հուսալ, ու կարծ մասնակում այս հարցերը նույնական են:

U. U.

Երիտասարդ
Նկարիչները՝
ազգային
ուսումնական

երեւան, 8 սար. սրբելորես. Երեք հայ Ծկա-
րիներ մի խանի աշխատանք Ըլիրեցին Հա-
յաստանի ազգային դատկերասահին, ասաց
մշակուրային այս հաստատության Տեղուն-
Շահեն Խաչատրյանը. Բանի որ այժմ այլեւս
չի գործում ղետականութեան աշխատանքներ-
գնելու ծանառարկը, ուստի մեր հայացը
հանել են հեղինակների դատվասիրությանը
ու «անծնազոհությանը»: Յուսով են, ո-
մինչեւ առուն Երիտասարդ Ըկարիների ա-
յաստանների մեր ծերութունները մի շուա-
փեկի խանակ կկազմեն, եւ մենք դատկերա-
սահի լավագույն սրահներում կրացեն
նրանց ստղծագործությունների ցուցահան-
դես: Այս առունով մեզ արդեն աջակցու-
թյուն է գույց տալիս Հայաստանի Ըկարինե-
րի միությունը:

Ազգային գրադարանը՝ կանանց տնին

Երեկ ազգային գրադարանում ՍՍԿ-ի դեղողիքի գրադարանի ցուցանուութերով բացվեց ցուցահանդես՝ նվիրված կանանց միջազգային օրվան մարտի 8-ին։ Ցուցանուութերով դատկերում էին բոլոր ընազավառներում ծանալու ու հարգանքի վայելող հայ կանանց դիմանկարները, հոդվածներանց մասին։ Ցուցահանդեսը եւ միջոցարումը բացեց ազգային գրադարանի տնօրեն Դավիթ Մարգարյանը։ Շնորհակալով կանանց տոնի առիվ, ներկայացրեց ՍՍԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի գարգարժան ծագրերի դեկանը եւ համակարգող Կատարացած Հեկալույիշին։ Այս տարի նշվող մարտի 8-ի թեման

Ե «Կանայի, առողջությունը եւ դայլացը բռնության դեմ»: Կ. Զեկալովիշը հայտնեց, որ ԱԱԿ-ը դատաստ է ֆինանսական աջակցություն ցուցաբերած դայմանների վերացման գործին, որոնց կանայի դեռևս շարունակում են ենթարկվել»:

Հյուր էր Օռնինիայի ղետպանը

Երեկ Արտասահմանյան երկրների հետ
մշակութային կառի ընկերության
հյուրատահում հյուր էին Դայաստա-
նում Ռումինիայի դեսպան Պավել
Պլատոնան եւ դեսպանատան երկրորդ
քարտուղար Սիհայ Սերանուլազը:
Դյուրեին ներկայացրեց ու երկու ժո-
ղովուրդների բարեկամական կառերի
մասին խոսեց Արմեն Մըրացյանը:
Բարեկամական մքնությունը բազմա-
թիվ առաջարկներ ու ծագրեր ներկա-
յացվեցին: Անակնկալ մատուցեց դե-
րասանուիկի Վարդուիկի Վարդեթեսյա-
նը՝ ոումինեւեն ողջունելով դասվա-
վոր հյուրին: Այսուհետեւ դեսպանն իր
խորին ընուհակալությունը հայտնեց
մշակութային օքանին, հայ-ոումի-

Նական ընկերությանց՝ երկու ժողովուրդների շերտ ու բարեկամական հիմքահարաբերությունները ամուս հիմքերի վրա դահլիճու համար։ Նա քրաֆցրեց իր հիացմունքու ու գոհու նակությունը ոռևմինահայերի հանդեպ։ Վերջին տարիներին մոտ 30 հանձնածանագրեր են ստորագրվել երկու երկրների։

ՄԱՐՔՍԻ ՄԱԿՐՅԱՆ

Մարմաշենի վաներ հոգաւար
Յերեսիրի կարիք ունի

Սարմատնի վանքը գտնվում է Շիրակի մարզի Վահրամաբերդ գյուղից մոտ երկու կիլոմետր հարավ-արևմուտք Ախուրյան գետի ծախս ափին: Վանքը բաղկացած է երկու հուշարձանախմբից: Մեծ եւ Փոքր կամ Վերին Դարավային դասի ածանագրությունից իմանում ենք, որ վանի գլխավոր Կարողիկե եկեղեցին կառուցել է իշխան Վահրամ Պահլավունին: Եկեղեցու ժինարարությունը սկսվել է 988 թ. եւ ավարտվել 1029-ին: Արձանագրությունից դարգվում է նաև, որ եկեղեցու կառուցմանը մասնակցել է եւ հովանավորել արխագ Սենեթերին քաջավոր դուռը Սարիամը: Սելջուկյան արշավանդների ժամանակ Սեծ վանքը զգալիորեն ավերվել է, հետագայում վերակառուցել են Վահրամ Պահլավունու բոսներ Գրիգոր արթողիսկողոսը եւ նրա եղբայր Ղարիբը:

Վում են Վ Պահլավունու կնոց Արձայի եւ հարսի Գրիգորի կնոց գրեզմանները:

Փոքր Սարմատնը կամ Վերին վանքը գտնվում է Սեծից հյուսիսի թրակի վրա: Սարմատնի վանքը հաւկան ճարտարապետության լավագույն հուշարձաններից է, եղել է Հայաստանի կրոնական ու մշակութային նշանավոր կենտրոններից:

Այսօր այդ հրաշակեր կորող կիսավեր ու անմխիքար վիճակում է, անտեսված ու մոռացված երեկա մեկը, որ ինչ թե շատ մասնություն է վանի մասին, դահակն է: Նա մի ողջ կյանք է անցկացրել վանի դասերի մեջ հնամել է, մանրակրկիս ուսումնասիրել նրա դասմությունը, գիտի վանի ուուրդը սփոված ցանկացած նաև ու բուժի:

«Հայրիկ, հարցում եմ նրան, չգիտե՞մ, վանքը վերականգնելու մասին ություն չկա»:

Կանի երկրորդ եկեղեցուց դահ-
տանվել են միայն հյուսիսային ու
արեւելյան դասերը: Երրորդ եկեղե-
ցին, որ տասնմեկերորդ դարի կա-
ռույց է, Կաքողիկեծից հարավ է: Դի-
տունական թվականների տեղում
ների ժամանակ զավթից դեռի հա-
րավ-արեւմուտք բացվել է չորրորդ ե-
կեղեցին: Ենթադրվում է, որ կառուց-
վել է Կաքողիկեծից ավելի վաղ, մո-
տավորապես 7-րդ դարում: Արտա-
նուս կլոր է: Ամրողովին վերա-
կանգնել հնարավոր չի եղել: Պահ-
տանվել են միայն բարձր, միասի-
ճամ գետնախարհսիր եւ դասերի
սորմեն եւլու շարերը:

Վանի բակում է գտնվում Պահլավունիների տիկնական գերեզմանը, որի մասին այսպիս աշխատություն չկատարվել է:

Այսօր շատ ծերեցներ, գանձկան ալով քաղաքացի անունը ու եւկու բաժնից: Ժամանակի սպոռության համաձայն տղամարդիկ ու կանայք միատեղ չեն քաղվել: Գերեզմանատան հարավում տղամարդկանց բաժնն է, որտեղ քաղված է Վ. Պահլավունու որդին Գրիգոր: Մնացած գերեզմանաւերի գրությունները չեն դահդանվել: Կահրամ Պահլավունու գերեզմանը ընդհանուր գերեզմանատնից առանձնացված է: Նա քաղված է Կաքողիկե Եկեղեցու զաքի ծախ կողմուն: Թի արեւելի կանանց բաժնն է, որտեղ է գտն

